

Kuidas saavutada planeerimiskokkuleppeid?

Regina Rass

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Energeetikaosakond

2018, Tartu

Planeerimiskokkulepete saavutamise seonduvad probleemid

- ▶ Kohaliku elanikkonna vastuseis uutele arendustele - mida suurem arendus, seda suurem vastuseis;
- ▶ Uute töökohtade loomine ei ole alati prioriteet - ei kohalikule omavalitsustele ega ka elanikkonnale;
- ▶ Seadusega on täna kehtestatud keskkonnatasu neile ettevõtjatele, kes kasutavad loodusressursse ning tekitavad oma tegevusega kahju loodusele, kõik ettevõtjad keskkonnatasu maksma ei pea;
- ▶ Otsest kasu kohaliku omavalitsuse eelarvele või infrastruktuuri toetamisele saavutatavad kokkulepped sõltuvad ainult ja ainult läbirääkimistest - täna seda seadus ei reguleeri.

Toetatavad projektid

Ja palju muid sarnaseid projekte

Varasemaid ettepanekuid

- ▶ 2014 aastal tegi Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ettepaneku Riigikantseleile muuta kohaliku omavalitsuste rahastamise põhimõtteid motiveerimaks omavalitsusi suunama tegevusi enam ettevõtluse edendamiseks.
- ▶ Maksusüsteemi muutmine selliselt, et kohalike omavalitsustele laekuvast residendist füüsiliste isikute makstud tulumaksu osa laekuks maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele ja teine osa maksumaksja töökohajärgsele omavalitsuse üksusele.
- Kui ühe omavalitsuse territooriumil hakkab tegutsema uus ettevõtte või olemasolev ettevõtte suurendab töökohtade arvu, siis tõuseks ka selle KOVi tulumaksu laekumine, kelle territooriumil see ettevõtte on.

Probleemid tuuleenergeetika projektide arendamisel

- ▶ Probleemi tajumine energeetikaga seonduvate arendusprojektide puhul.
- ▶ Tuuleenergiaga seotud otsene majanduslik mõju kohaliku kogukonnaga ja omavalitsustega on täna suhteliselt nõrk.
- ▶ Majanduslik toodang ei mõjuta otseselt kohalikku elanikkonda.
- ▶ Kohalike elanike vastuseis - mitte taastuva energia tootmisele vaid konkreetselt tuuleparkidele (neid on vaja, aga mitte meie territooriumile).
- ▶ Konkreetselt ei ole hinnatud tegevusest tulenevaid välismõjusid - tervikmõju inimestele, majandusele ja looduskeskkonnale.

Maksukorraldus Eestis

- ▶ Maksude kehtestamise peamine eesmärk on riigi, linna või valla ülesannete täitmiseks vajaliku raha saamine - see on kohustus ning sellel puudub otsene vastutasu maksumaksja jaoks;
- ▶ Kohalikke makse eristab riiklikest see, et valla või linna volikogul on otsustusõigus nende kehtestamise üle oma territooriumil;
- kohalikud maksud täna: reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks, mootorsõidukimaks, loomapidamismaks, lõbustusmaks ja parkimistasu. Kogu maksutulu laekub KOVile, kuid see moodustab nende eelarve tuludest marginaalse osa.

Kas suurarendustele kohaliku maksu kehtestamine on võimalik mehhanist planeerimiskokkulepete saavutamiseks?

- ▶ Seadustamine
- ✓ Mis seadusega seda kehtestada?
- ✓ Mis alusel? Mida võetakse arvesse?
 - toodangu maht, ettevõtte suurus, kasutatud maa-ala suurus jne
 - kas loodud uute töökohtade arv annab võimaluse vähendada tasutavat kohaliku maksu?

Kuidas edasi?

- ▶ Ridamisi vastamata küsimusi, millele vastuse leidmine on seotud mitmete erinevate teguritega:
 - Ettevõtjate arvamus? Kes kogub sisendit ettevõtjatelt?
 - KOVide arvamus? Kes ja kuidas kogub sisendit kohalikelt omavalitsustelt?
 - Kas vajame eelnevalt mingit analüüsi, mille alusel saab teha otsuseid?
 - Kas Kaubandus- ja Tööstuskoja 2014.aasta ettepanek tasuks edasi kaalumist?
 - Suurarenduste välismõjude hindamise kriteeriumite väljatöötamine? Kas see on võimalik?
 - Arendajate, kohalike omavalitsuste ja riigi koostöö - kas seda saab efektiivsemaks muuta?